

Розробка уроку української мови
3 клас (II семестр)
(СЛАЙД 1)

Тема: Текст. Структура тексту. (СЛАЙД 2)

Мета (СЛАЙД 3): Ознайомити учнів з поняттям «текст»; навчити визначати основні ознаки тексту, а також його структуру, удосконалювати вміння учнів складати тексти різних типів і стилів мовлення відповідно до мовленнєвої ситуації; розвивати зв'язне мовлення школярів, творчі здібності, сприяти формуванню інформаційно-цифрової компетентності молодших школярів; удосконалювати навички грамотного письма; виховувати шанобливе ставлення до рідної мови, до співрозмовника.

Обладнання: комп'ютери (урок проводиться в комп'ютерному класі), мультимедійний проектор, підручник Н.В. Гавриш, Т.С. Маркотенко. Українська мова. 3 клас.

Методи та прийоми: проблемно-пошуковий, комунікативно-творчий, частково-пошуковий, слово вчителя, метод виконання вправ та творчих завдань, евристична бесіда, спостереження над мовним матеріалом, перегляд навчальної презентації, створення слайдів в Power Point, метод дидактичної гри, робота з підручником, творче конструювання.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

- Психологічна настанова «Успішний учень» (СЛАЙД 4)
- Усміхніться одне одному, побажайте успіхів на уроці . А щоб виконати всі завдання, будьте старанними і слухняними.
- Вірш – девіз уроку.

Будемо всі чемно працювати.
З повагою мову рідну шанувати.

II. Актуалізація опорних знань.
Хвилинка каліграфії . (СЛАЙД 5)

Урок почнемо без зупинки.
З каліграфічної хвилинки.

III. Мотивація навчальної діяльності.

- Ознайомлення з теоретичним матеріалом.

Слухання та сприйняття казки про Текст, підготовлений учителем.
Творче завдання . (СЛАЙД 6) Складання казки з використанням слів учнями:

Казка
Текст
План
Тема
Основна думка
Абзац
Речення
Роздум
Розповідь
Опис

Казка про Текст

В одній далекій країні жив дев'ятирічний Микита. І був у нього товариш, звали його Текст. Але був він не зовсім звичайний, складався із трьох частин. Голова його була Зачином, тулуб – Основна частина, а кінцівка – Кінцівка.

Текст любив розповідати Микиті казки про своїх братів, яких у нього теж було три. Звали їх Текст – розповідь, Текст – опис і Текст – міркування.

У Текста були друзі : Заголовок, План, Тема, Головна думка.

Кожного разу, слухаючи нову казку, Микита дізнався від Тексту багато нового та цікавого.

Казка про Текст

В одному царстві під назвою «Українська мова» жив Король з ім'ям Текст. У нього було багато слуг: кома, тире, крапка, знак оклику, знак питання. А слова були його підданими.

У Короля було три сини: Зачин, Основа частина, Кінцівка. Як то одного разу почали сини вирішувати, хто з них головний. Старший син говорить, що він найлогівніший без нього немає початку тексту. Середній син говорить, що він найголовніший без нього не почуєш Основного. А молодший син посміхнувся:

- Щоб ви робили без мене, в тексті не було б кінцівки, гарної чи поганої.

Почув Король Текст і мовив:

- Кожен із вас для мене головний, бо без вас не було б ні мене, ні королівства.

- Виконання вправи 345, с.122.

- Чим відрізняються тексти?

Висновок. У тексті речення зв'язані за змістом.

IV. Повідомлення теми і завдань уроку.

СЛАЙД 7 : Текст Рослина

Зачин корінь

Основна частина Стебло

Кінцівка Квітка

- Бесіда
- Діти, що це? Так, це рослина – Текст.
- Що це? Це корінь. В тексті це – зачин.
- Далі стебло – основна частина;
- Що це? Квітка. – Правильно, в тексті ця частина називається кінцівка.
- Тож з яких частин складається текст?

V. Первинне сприймання й усвідомлення нового матеріалу.

- Вивчення правила (с. 122)
 - То який запис є текстом? Доведіть.
- Колективна робота.. (Вправа 346, с. 122). **(СЛАЙД 8)**
 - Прочитайте про лікаря Айболіта.
 - Хто написав цю казку? (К.Чуковський)
 - Чи можна речення в цьому тексті поміняти місцями?
 - Чому?
 - Доведіть, що це текст?
- Фізкультхвилинка.

VI. Закріплення та осмислення вивченого.

- Робота в парах. (вправа 347, с.122)
 - Прочитайте текст. Поміркуйте, чому його складно читати.
 - Поставте крапки в кінці кожного речення. Текст запишіть.
 - Обміняйтесь зошитами із сусідом по парті й перевірте одне в одного правильність виконання завдання.

Робота за підручником. (Вправа 348, с. 123)

- Прочитайте уважно текст.
- Доберіть заголовок.
- Спишіть. Поясніть правопис виділеного слова.

- **Вибіркове списування. (Вправа 349, с.123)**

- Прочитайте вірші, чітко вимовляючи звуки, позначені буквою **щ**.
- У яких текстах одна тема? Назви її.
- У якого вірша інша тема?
- Спиши цей текст. Визначи його тему.

- **Цікавинка (с. 124).**

-

Виконання практичних творчих завдань

Творче завдання 1. Слайд-твір-сенкан. (СЛАЙД 9)

Методичний коментар. Це завдання учні виконують на комп'ютерах. Їм пропонується тема «Весна», а також дається схема складання сенкану.

1. Тема (іменник).
2. Опис (два прикметники).
3. Дія (три слова).
4. Ставлення (фраза – чотири слова).
5. Перефразування сутності (одне слово).

Відмінність такого завдання від звичайного сенкану полягає в тому, що учні створюють власний мультимедійний продукт, добираючи до творчого текстового завдання цікаву ілюстрацію або асоціативний малюнок і обґрунтовуючи свій вибір, пояснюючи естетичне значення зорових образів слайду-твору-сенкану. Використання такого завдання, зокрема на уроках української мови, сприяє розвитку творчої уяви, творчих здібностей молодших школярів, реалізації міжпредметних зав'язків із інформатикою, природознавством, образотворчим мистецтвом, формуванню інформаційно-цифрової компетентності учнів.

Весна.

Сонячна. Тепла.

Розквітає. Пригріває. Прикрашає.

Найбільш чарівна пора року.

Оновлення.

Приклад слайду.

(СЛАЙД 10)

Приклад виконаного завдання.

Творче завдання 2. Мультимедійне есе.

Методичний коментар. Творча група учнів-ілюстраторів пропонують класу за поданим слайдом-ілюстрацією – образом Панни Весни, який вони дібрали в Інтернеті, скласти есе (СЛАЙД 11), самостійно придумати його тему та додати ще один слайд-ілюстрацію, тематично пов'язаний із попереднім. Після виконання творчого завдання за комп'ютерами відбувається його презентація учнями.

Варіанти теми: (СЛАЙД 12) «Весна крокує планетою», «Квіткове багатоголосся Весни», «Квітковий зорепад Весни», «Весняні співи».

Варіант виконаного завдання.

Весна крокує планетою (СЛАЙД 13, 14)

Варіант виконаного завдання

Есе

Стрімко й несподівано увірвалася в Життя Панна Весна. Ніжна. Заміряна. Барвиста й багатоголоса. Відчуваю її кроки. Ароматне свіже дихання. Світ всміхається людям. Виграє сонячними зайчиками на блакиті ранків. Не йди, Весно! Лишайся зі мною.

VII. Підсумок уроку. (СЛАЙД 15)

- Гра «Мікрофон».
- Що таке тема?
- Що таке текст?
- Які бувають тексти?
- Заплющіть очі, уявіть цікаві хвилини уроку.

Учитель бажає всім учням гарного настрою.

VIII. Домашнє завдання. (СЛАЙД 16)

Вправа 350 с.124 (за вибором)

1. Прочитай речення і склади з них текст. Добери заголовок. Запиши текст. Визнач його тему.
2. Пригадай, чим закінчилася казка . Запиши кінець казки.
3. Склади своє продовження казки. Запиши.

Література

- 1.Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Методичний посібник.-К., 2002
- 2.Країна знань: Довідник молодшого школяра. Автор –упорядник Т.М.Огієнко, Н.А.Філіпова: Науково-методичний центр, 2005
3. Сучасний урок у початковій школі. 33 уроки з використанням технології критичного мислення//Упор. Г.О. Ярош, Н.М. Седова. – Х.: Вид. гр.. «Основа», 2005.